

Thema In de bibliotheek

Prentenboek *Borre en de nachtzwarte kat*

Cursus vier, week drie

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. september 2016

Wat en hoe **In de bibliotheek** MN-n module - HZS onderwerp 25 **Handenarbeid**

Leerstof			materiaal	
pragmatiek	1 taalfuncties 2 gesprekconventies 3 tekst begrijpen 4 tekst	0 liedje 1 informatie vragen, advies vragen , een mening geven, tegenspreken 2 alsjeblieft, dankjewel, dag 4 vertellen	0 VHEZ cd 2, les 15, TB blz. 84-85, 122 zie onder 1,2 VHEZ PB, blz. 26-29, cd 2 les 15 zie onder 4 zie onder	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv. nw. 4 spreekwoorden		1 ,2 ,3 Prentenboek Borre, WIP 2, Borre 1 BWB blz. 30, 35-36 zie onder PB 2, Praatplaat 15 blz. 30-31 zie onder 4 Spreekwb blz. 50 zie onder	1 achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS) het-woorden (-voorwerpen) 1 stickers van het-woorden bij HZS, BWB
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord 2 bijw. van tijd: <i>altijd, vaak</i> , (bep. van tijd) <i>volgende week, elke dag</i> 3 voorzetsel van tijd: <i>van...tot, over</i> 4 onb. hoofdtelw.: <i>veel, weinig</i> 5 bijw. van graad: <i>heel, te</i>		1 2 DBK blz. 56-57, 64 zie onder 3 Prentenboek Borre, WIP 2, Borre, DBK blz. 56-57, 65 zie onder 4 DBK blz. 82 zie onder 5 HZS 25, oef. 18-19 zie onder	1 vingers gebruiken (ZIS)
klankleer	1 klank-letter 2 woordaccent 3 zinsintonatie	1 2 3 vraagzin, mededelende zin	1 2 3 Prentenboek Borre, WIP 2 Borre, PB 2 blz. 26-29, ZIS blz. 164 e.v., DBK blz. 97, Wbl. 4.1 zie onder	
vormleer	1 vervoeging ww.: <i>o.t.t.</i> , 2 vervoeging ww. : <i>o.v.t</i>		1 Prentenboek Borre, WIP 2 Borre, DBK blz. 33 e.v. , 36, 58-61 zie onder 2 Prentenboek Borre, WIP 2 , Borre, DBK blz. 58-61, 36-37 130, WB 6 zie onder	
zinsbouw	1 zinnen maken 2 zinnen maken 3 zinnen maken		1 ZIS, blz. 36 e.v. DBK 102 e.v. VHEZ Praatplaat 15 blz. 30-31, zie onder 2 Prentenboek Borre, WIP 2 Borre , ZIS, blz. 36 e.v. DBK blz. 102 e.v. zie onder 3 zie onder	1,2,3 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus vier, week drie

Zie het bestand **inleiding** voor achtergrond en uitgangspunten

Weekrooster Wat en hoe In de bibliotheek

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje <i>In de bibliotheek</i>	liedje <i>In de bibliotheek</i>	liedje <i>In de bibliotheek</i>	liedje <i>In de bibliotheek</i>	liedje <i>In de bibliotheek</i>
woordenschat-inh.w. . <u>znw.</u>	woordenschat-inh.w. . znw. . <u>ww.</u>	woordenschat-inh.w. en fw.: Prentenboek <i>Borre en de nachtzwarde kat</i> <i>Les 1-2</i>	woordenschat-inh.w. en fw.: Prentenboek <i>Borre en de nachtzwarde kat</i> <i>Les 3-4</i>	woordenschat-inh.w. en fw.: Prentenboek <i>Borre en de nachtzwarde kat</i> <i>Les 5</i>
		functiewoorden . bijw. van tijd: <i>altijd, vaak, (bep. van tijd) volgende, elke ...</i> . vz. van tijd: <i>van...tot, over</i> sprekwoorden		-functiewoorden . onb. telw.: <i>veel, weinig</i> . bijw. van graad: <i>heel, te</i>
pragmatiek . dialoog	pragmatiek . dialoog	pragmatiek . dialoog	pragmatiek . rollenspel	pragmatiek . tekst vertellen
klankleer . zinsintonatie	klankleer . zinsintonatie	klankleer . zinsintonatie	klankleer . zinsintonatie	klankleer . zinsintonatie
vormleer	vormleer	vormleer	vormleer . ww. vervoeging: o.t.t	vormleer . ww. verv.: o.t.t., o.v.t
zinsbouw	zinsbouw	zinsbouw . zinnen maken (Praatplaat)	zinsbouw . zinnen maken (kwartet)	zinsbouw . zinnen maken (prentenboek)

Gebruikte verwijzingen

MN-n = *Mondeling Nederlands nieuw*

HZS = *Horen zien en schrijven*

PB 1, PB 2 = Praatboek 1 en Praatboek 2 van *Van horen en zeggen*¹ +**cd's**

TB = Tekstboek *Van horen en zeggen*, met tekst liedjes en dialogen

DBK = *De bovenkamer*, opzoekboek en strookjes

DBK- H = *De bovenkamer*, Handleiding, cd- Werkbl= Werkblad

BWB = *Beeldwoordenboek*

VHEZ = *Van horen en zeggen*

WIP = *Woorden in prenten*, deel 1 en deel 2 (+cd's)

ZIS = *Zien is snappen* (+cd)

ZMN = *Zeg maar na*, uitspraakcahier bij *Horen zien en schrijven*

Spreekwb = Van Dale Junior spreekwoordenboek. Wim Daniels (2001), Utrecht: Van Dale Lexicografie; Amsterdam: Uitgeverij Piramide.

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigdheden

- VHEZ, cd 2 les 15
- Tekstboek blz. 84-85, 122

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'We zingen vandaag het liedje *In de bibliotheek*.²

² De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag een t/m drie

Zelfstandig naamwoord

Benodigdheden

- VHEZ, Praatboek 2, blz. 26-29
- BWB blz. 30 (bibliotheek)
- BWB blz. 35-36 (boek)
- sticker de afbeeldingen van het-woorden in het Beeldwoordenboek

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert woorden'

(Instructiezin) 'Luister goed. Ik noem de woorden op

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (zelfstandig naamwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (zelfstandig naamwoord).'

Hoe te oefenen?

- **Tweetal Coach** of **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een afbeelding aan en benoemen die.
- **RondPraat** (in viertallen) Om de beurt benoemt een leerling een afbeelding en de anderen wijzen het bijbehorende plaatje aan.

Woordenschat dag drie

Spreekwoorden

Benodigdheden

- Spreekwoordenboek, blz. 50

Alles loopt volgens het boekje

Een boekje over iemand opendoen

Buiten je boekje gaan

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert uitdrukkingen'

(Instructiezin) 'Je begrijpt dat je deze uitdrukkingen niet letterlijk moet nemen.'

Woordenschat dag drie t/m dag vijf

Inhoudswoorden en functiewoorden

Benodigdheden

- Prentenboek *Borre en de nachtzwarte kat*
- Woorden in Prenten, deel 2, *Borre en de nachtzwarte kat*, les 1-5

Woordenschat dag twee en drie

Werkwoorden

Benodigdheden

- Praatboek 2³, praatplaat VHEZ, blz. 30-31, thema *In het sprookjesbos*

Hoe aan te bieden?

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat en noemt het werkwoord (max. vijf werkwoorden per keer).

(Doel:) 'Je leert nu werkwoorden '.

(Instructiezin:) 'Kijk goed. Dit heet (werkwoord).'

hurken wijzen rijden turen huilen

vliegen snuffelen verschijnen vasthouden veters strikken

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (werkwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (werkwoord).'

Hoe te oefenen?

- **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan en benoemen die.
- **Uitbeelden** (in viertallen) Een leerling beeldt een handeling uit: de anderen benoemen die.

³ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag drie

(Functiewoord) Bijwoord *van tijd: altijd, vaak*, (bepaling van tijd) *elke dag, week* (herhaling)

Benodigdheden

- DBK blz. 57-57, 64
- DBK blz. 122, woordkaartje

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *altijd, vaak of elke week, elke dag.*'

(Instructie:) Ik stel vragen, jullie geven antwoord. Vragen als *Hoe laat sta jij altijd op? Sta je elke dag om (zeven)uur op?*

Ga je elk jaar met vakantie? Ga je elk jaar met vakantie naar (land)? Nu jullie. Vraag aan je óogmaatje'

(Later:) Stel vragen als: *Wat heb je vandaag/het weekend gedaan? Doe je dat vaak? Elke dag/weekend? Altijd?*

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** (in tweetallen) Een leerling stelt vragen zoals hierboven; de ander antwoordt. Dan wisselen.

Woordenschat dag vijf

(Functiewoord) onb. hoofdtelwoord *veel, weinig*

Benodigdheden

- DBK blz. 82

Hoe aan te bieden?

- (Doel) 'Je leert zinnen zegge met veel en weinig. Luister maar. Ik zie veel boeken in de bibliotheek. Ik zie weinig boeken in de gang. Ik zie veel stoelen in de klas. Ik zie weinig stoelen in de gang.'

Hoe te oefenen?

- **RondPraat** (in viertallen) Laat een leerling de andere de leerlingen een raadsel opgeven zoals *In onze klas staan er veel, maar in de gang weinig; In een stripboek straan er veel, maar in een rekenboek weinig. Enzovoort.*

Woordenschat dag vier

(Functiewoord) Voorzetsel van tijd: *van...tot, over*

Benodigdheden

- Prentenboek Borre
- Wip 2, Borre, les vier
- DBK blz. 57-57, 65
- DBK blz. 122
- afbeeldingen van openingstijden van winkels, zwembad enz.

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen met van ...tot'.

(Instructiezin): 'Ik stel een vraag, jullie geven antwoord. Van hoe laat tot hoe laat is de school open?

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** (in tweetallen) Stel om de beurt een vraag: Van hoe laat tot hoelaat is de winkel open? de bibliotheek? het zwembad? De ander geeft antwoord.

Woordenschat dag vijf

(Functiewoord) Bijwoord van graad: *heel, te*

Benodigdheden

- boeken in de klas of in de (school)bibliotheek
- bijlage 1(*heel, te*)
- HZS 25, oef. 18-19

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *heel*.'

(Instructiezin): ' (U wijst aan) Dit boek is dik, en dit boek is heel dik. Deze tafel is groot, en deze tafel is heel groot.

- (Later: Je leert het verschil in *heel* en *te*.' U doet voor: Dit boek is heel zwaar. maar ik kan het boek tillen. Dit boek is te zwaar. Ik kan het boek niet tillen.

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** (in tweetallen) Laat de leerlingen om de beurt aanwijzen en de zin zeggen met heel (wel...) en te (niet). (zie bijlage).
- **Doe Mij Na.** Laat kinderen iets uitbeelden met heel dan wel met te. De ander doet het na en zegt de zin.

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 2, blz. 27

(Pragmatiek) Dialoog dag een en twee

Benodigdheden

- VHEZ, Praatboek 2, blz. 26-29
- Cd VHEZ, 2, les 15

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.'

- ① Herman : Alstublieft. [gebaar]
Bibliothecaresse : Dank je wel. [gebaar]
- ② Nourdin : Mag ik dit boek weer meenemen? [gebaar]
Bibliothecaresse : Ja, dat is goed.
Dan zal ik het opnieuw stempelen. [gebaar]
Je mag het nog drie weken houden.
- ③ Nourdin : Welke boeken neem jij?
Herman : Ik wil een boek over vliegtuigen.
- ④ Herman : Weet jij waar zo'n boek staat?
Nourdin : Nee, ik weet het niet. Vraag het maar.
- ⑤ Herman : Waar staan boeken over vliegtuigen?
Bibliothecaresse : Kijk, hier heb je er eentje. [gebaar]
Wat vind je hiervan?
Herman : Ja, dit is wel mooi. [gebaar]
Zijn er nog meer?

- ⑥ Bibliothecaresse : Ja hoor.
 Hier staan ook nog boeken over vliegtuigen.
 [gebaar]
- ⑦ Herman : Wat neem jij? [gebaar]
 Nourdin : Dit. [gebaar]
 Herman : Hè, bah, kinderachtig! [gebaar]
 Nourdin : Helemaal niet.
 Ik vind het juist spannend!
- ⑧ Herman : Zullen we nog even stripboeken gaan lezen?
 [gebaar]
 Nourdin : Nee, ik moet om vijf uur thuis zijn. [gebaar]
 Herman : O, jammer.
 Laten we dan maar gaan. [gebaar]
- ⑨ Nourdin : Alstublieft. [gebaar]
 Bibliothecaresse : Mag ik je kaart even? [gebaar]
 Je mag ze tot acht april houden.
 Herman : Alstublieft. [gebaar]
 Bibliothecaresse : En jij ook. [gebaar]
- ⑩ Herman : Dag mevrouw. [gebaar]
 Bibliothecaresse : Tot ziens, jongens. [gebaar]
 Nourdin : Dag. [gebaar]

Hoe te oefenen?

- 2x klassikaal laten luisteren. Let op de zinsintonatie.
- individueel laten beluisteren met cd.

(Pragmatiek) Dialoog dag drie

Benodigdheden

- als dag twee

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog
- opnemen op mobiel of tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert eventueel: nieuwe opname maken.

(Pragmatiek) TEKST vertellen dag vier

Rollenspel

Benodigdheden

- een bibliotheekboek met krassen

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert een moeilijk gesprek te voeren.'

(Instructiezin) 'Wat zeg je in de volgende situatie, jullie zijn in de bibliotheek?' (U kiest twee leerlingen uit: een leerling is de bibliothecaresse, de andere een leerling.)U vertelt de situatie aan de kinderen apart.⁴ De leerling moet een boek terugbrengen, maar er zitten krassen in het boek. De bibliothecaresse krijgt een boek terug met krassen erin. Vraag eventueel 'Wat zeg je als je die krassen ziet? (Hoe komen die krassen in het boek?)'

Hoe te oefenen?

- Laat de leerlingen nadenken over wat ze willen vertellen.
- De leerlingen praten met elkaar. U bent als gesprekspartner terughoudend
- Als leerkracht luistert u naar de melodie van de zinnen; zie de les zinsintonatie.
- Is het gesprek verstaanbaar?
- Laten ze elkaar uitspreken?

⁴ Uit: Van horen en zeggen, Handleiding 2, blz. 53b en 54b

(Pragmatiek) TEKST vertellen dag vijf Interactie in de kleine kring⁵

Benodigdheden

- bijlage 2

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert iets vertellen.'

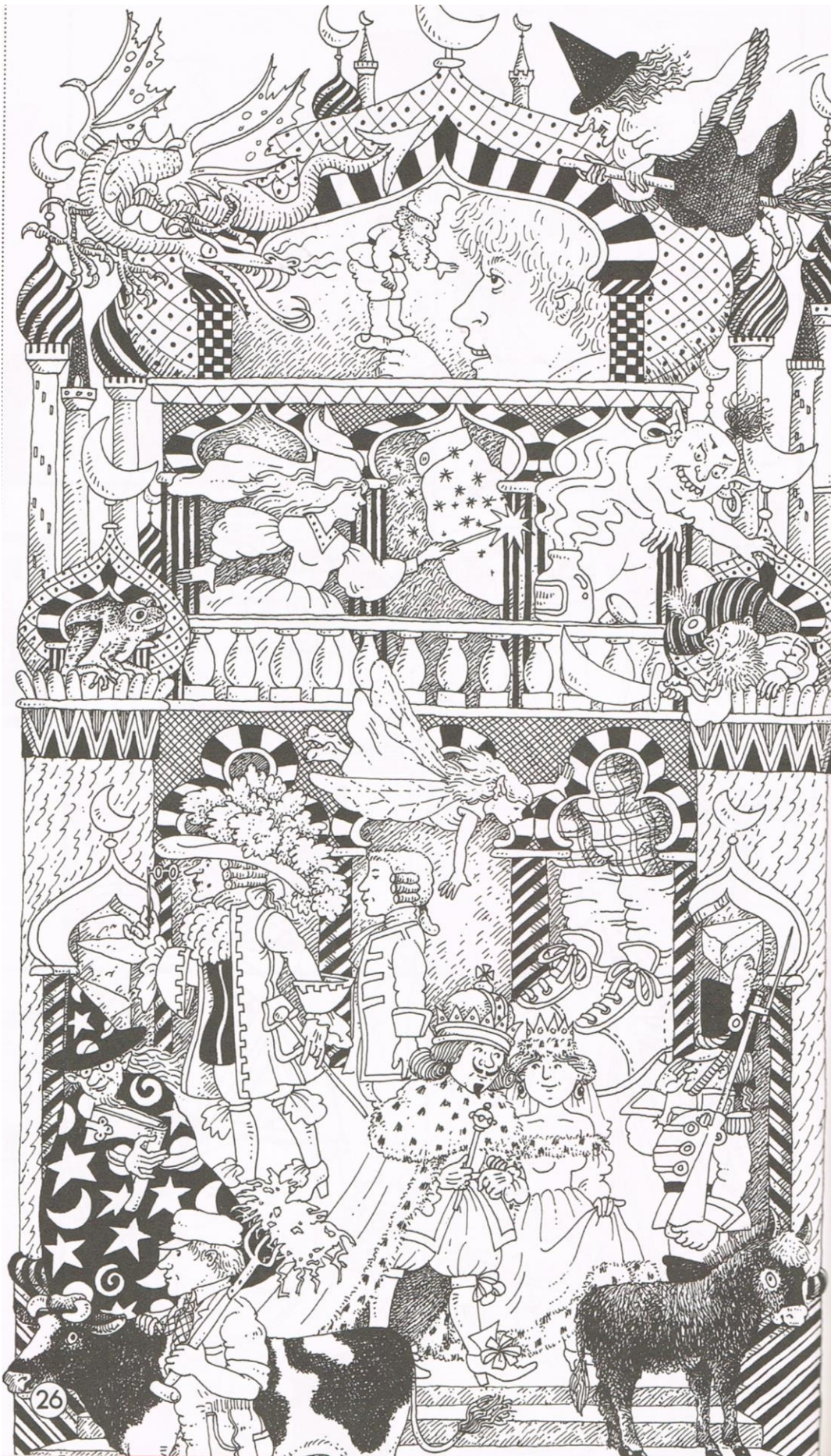
(Instructiezin) 'Wat is je lievelingssprookje?'

Hoe te oefenen?

- Laat de leerlingen nadenken over wat ze willen vertellen.
- De leerlingen praten met elkaar. U bent als gesprekspartner terughoudend.
- Als leerlingen niet kunnen of durven beginnen dan vertelt u over uw lievelingssprookje. Daarna geeft u de beurt aan een leerling.
- Als leerkracht luistert u naar de melodie van de zinnen; zie de les zinsintonatie.
- Is het gesprek verstaanbaar?
- Laten ze elkaar uitspreken?

⁵ Resi Damhuis & Piet Litjens (2003), *Mondelinge communicatie*. Drie werkwijzen voor mondelinge taalontwikkeling. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.

Bijlage 2

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 2, blz. 26

KLANKEN dag een t/m vijf

INTONATIE Vraagzin en mededelende zin

Benodigdheden

- zie dialoog
- ZIS blz. 164 e.v.
- DBK, blz. 97 en Werkblad voor het oefenen van de uitspraak 4.1

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS blz.164

Vormleer dag drie

Werkwoord: o.t.t.

Benodigdheden

- ZIS, blz. 110 e.v.
- DBK, blz. 33 e.v., 36, 58-61
- de geleerde werkwoorden
- WIP 2, Borre en de nachtzwarde kat
- Cd 3, de vereenvoudigde tekst van Borre

Vormleer dag vier

Vervoeging werkwoorden o.t.t., o.v.t.

Benodigdheden

- DBK blz. 58-61 (tijd)
- DBK blz. 36-37
- DBK blz. 130 (lijst onregelmatige en sterke werkwoorden, o.v.t.)
- DBK, Werkblad 6 (zie bijlage 4)
- bijlage 3

Hoe aan te bieden?

(doel) 'We oefenen werkwoorden voor *nu*, en voor *toen*.' (later *toen=klaar*)

(instructiezin:) 'Luister goed. Hoor je een verschil in de twee zinnen? *Nu bouw ik een toren, gisteren bouwde ik een toren; bouwde is **toen**, bouw is **nu**.*'

. Geef de leerling de tekst van Borre op schrift –zie de bijlage.

Laat ze de werkwoorden in de juiste kolom van werkblad 6 zetten.

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** Om de beurt zoeken de leerlingen het hele werkwoord bij de o.v.t.-vorm (zie ook DBK, blz. 130 e.v.) Is het juist, dan noteren beiden deze op Werkblad 6. Is het niet juist, dan coacht de ene leerling de andere.
- **BeurtGooi** (Voorbereiding: een papieren bal) Om de beurt noemen de leerlingen een werkwoord en zegt er **nu** bij en gooit de bal naar een andere leerling die de o.v.t.-vorm geeft. Doet u het eerst voor. 'Ik zeg **bouw = nu**- u gooit de bal naar een andere leerling- *jij zegt dan: **bouwde= toen**.*' Enzovoort.

Bijlage 3

Oorspronkelijke tekst van *Borre en de nachtzwarte kat* met werkwoorden gemarkeerd

blz.	tekst
1	Roosjes man was al lang dood. Nu woonde ze alleen met haar hond. Hij heette Borre.
2	Borre hield veel van Roosje. Hij zorgde voor haar zo goed hij kon .
3	's Zomers zat hij samen met haar onder de perenboom.
4	's Winters zat hij naast haar als ze bij de haard zat te dommelen. Het hele jaar hield hij haar gezelschap.
5	'Jij en ik hebben het goed samen, hè Borre,' zei Roosje, 'zo met z'n tweetjes.'
6-7	Op een avond toen Roosje uit het raam keek , zag ze iets bewegen in de tuin. 'Wat zou dat zijn, Borre?' vroeg ze. Maar Borre wilde niet kijken.
8-9	'Het is vast een kat,' zei Roosje. 'Ik zie geen kat,' zei Borre. 'Ik weet zeker dat het een kat is,' zei Roosje. 'Er is niemand,' zei Borre.
10-11	Maar die nacht, toen Roosje goed en wel in bed lag , ging Borre naar buiten. Hij trok een kring om het huis en zei tegen de nachtzwarte kat dat hij daarbuiten moest blijven. 'Wij hebben jou niet nodig, kat,' zei hij. 'Wij hebben het goed samen, Roos en ik.'
12	De volgende avond zag Roosje de nachtzwarte kat in de schaduw van de perenboom. 'Kijk, daar is-ie, Borre!' riep ze. 'Zie je hem nou?' Maar Borre deed zijn ogen stijf dicht.
13	Roosje zuchtte , legde haar breiwerk neer , wond de klok op en ging naar bed. Borre kwam achter haar aan . 'Er is heus geen kat,' zei hij.
14-15	Maar Roosje zag de nachtzwarte kat telkens weer. Elke avond, als Borre niet keek , zette ze een kommetje melk buiten.
16-17	En elke avond, als Roosje niet keek , kiepte Borre het kommetje om .
18-19	'Je hebt helemaal geen kat nodig,' zei Borre. 'Je hebt mij toch?'
20	Op een avond sprong de nachtzwarte kat op het raamkozijn en wreef zijn rug tegen de ruit. Zijn ogen gloeiden als kooltjes en zijn glanzende vacht stak af tegen de avondlucht.
21	'Is hij niet prachtig?' fluisterde Roosje.

'Vooruit, laat hem binnen.'
'Nee,' **zei** Borre en **schoof** de gordijnen **dicht**.
'Ik laat hem er niet in.'

- 22 De volgende ochtend **stond** Roosje niet **op**.
Borre **wachtte** in de keuken op zijn ontbijt, maar er **kwam** niets.
- 23 Hij **ging** kijken wat er aan de hand **was**.
'Ik ben ziek,' **zei** Roosje, 'ik blijf in bed.'
'De hele dag?' **vroeg** Borre.
'Vandaag en voor altijd,' **zei** Roosje.
- 24-25 Borre **dacht na**...
Hij **dacht na** tot na het middageten
en toen het tijd **was** voor het avondeten **dacht** hij nog...
- 26-27 Een uur na etenstijd **ging** hij weer naar Roosje en **maakte** haar zachtjes wakker.
'Zou een nachtzwarde kat je beter maken?' **vroeg** hij.
'Ja,' zei Roosje.
'Dat is precies wat ik nodig heb.'
- 28 Borre **ging** naar de keuken, **deed** de deur **open** en **liet** de nachtzwarde kat **binnen**.
- 29 Toen **kwam** Roosje even bij het vuur zitten.
De nachtzwarde kat **lag** op de leuning van de stoel
- 30 zachtjes te spinnen...

Werkblad 6 De onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

Wat?

Zie De Bovenkamer, blz.37 en zie Lijst 2 (at-eten), blz.130 en verder.

Opdracht

- Noteer de onvoltooid verleden tijd (o.v.t.) van de verschillende soorten werkwoorden uit de tekst in de juiste kolom.
- Schrijf dan het hele werkwoord achter de o.v.t.-vorm.

A-werkwoord -te(n)		B-werkwoord -de(n)		sterke en onregelmatige werkwoorden	
o.v.t.	hele werkwoord	o.v.t.	hele werkwoord	o.v.t.	hele werkwoord
dansten	dansen	tekenden	tekenen	ging	gaan

Zinsbouw dag drie

Zinnen maken

Benodigdheden

- DBK, blz. 102, 103 e.v.
- DBK strookjes
- Praatboek 2, Praatplaat *In het sprookjesbos* blz. 30-31
- de *werkwoorden* hurken, wijzen, rijden, turen, huilen, vliegen, snuffelen
verschijnen, vasthouden, veters strikken

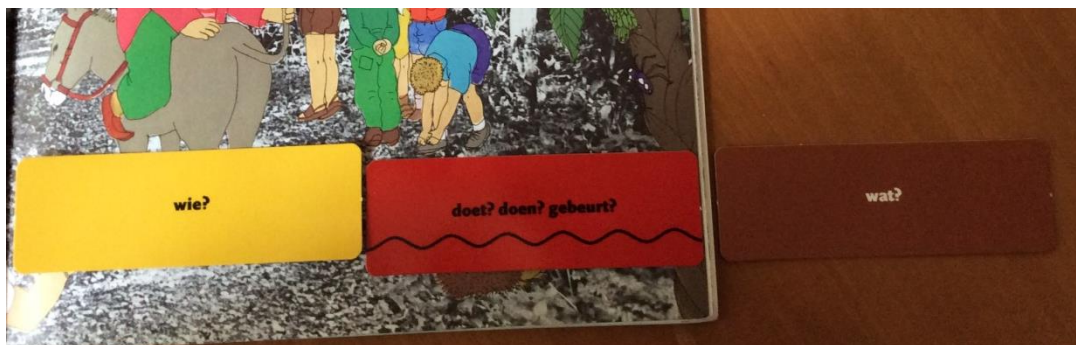
Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin met *Wie?* of *Wat?* of *Waar?*

- LK wijst op een handeling en de tekening en zegt: '

De jongen strikt zijn veters

De raaf heeft heeft een stuk kaas in zijn bek

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin.'

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op de praatplaat en 'zeggen' eerst de zin.
- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling op de praatplaat en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin.

Zinsbouw dag vier

Zinnen maken

Benodigdheden

- DBK, blz. 102, 103 e.v.
- DBK strookjes
- zie bijlage 3 (aantal malen kopiëren en (laten) uitknippen)

Hoe aan te bieden? Hoe te oefenen?

(doel) 'We spelen het kwartetspel.'

(instructiezin): 'Leg de plaatjes in de juiste volgorde. Je maakt een zin bij elk plaatje. Je zegt de zin en legt de zin met de strookjes. (Let op: het zijn bijna allemaal knipwerkwoorden)

- **TafelRondje** (per viertal) Eerst leggen de leerlingen de plaatjes in de juiste volgorde. Daarna zegt een leerling, om de beurt, een zin bij een plaatje en legt de zin met de strookjes.

De jongen gaat de bibliotheek binnen

De jongen geeft een boek terug

Hij zoekt een nieuw boek uit

Hij neemt een nieuw boek mee naar huis

Bijlage 5

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 2, blz. 29

Zinsbouw dag vijf

Zinnen maken

Benodigheden

- DBK, blz. 102, 103
- DBK strookjes geel, bruin, rood, oranje, paars
- Prentenboek *Borre en de nachtzwarte kat*

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin met *Wie?* of *Wat?* en *Waar* (en later) een zin met *Wanneer?*.'

- LK wijst op een handeling en de tekening en zegt : 'Roosje (geel strookje) kijkt (rood strookje) uit het raam (paars).

Daarna: 'Roosje ligt de hele dag in bed.' (geel-rood- oranje-paars).

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin.'

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op een plaat uit het prentenboek 'zeggen' eerst de zin.
- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling op de op een plaat uit het prentenboek en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin. Doet u het een keer voor.
(instructiezin): 'Nu wijzen jullie om de beurt iets aan op de plaat. Je zegt de zin en je legt de strookjes neer. De ander controleert. '